

PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
TOMASZ CHRÓSTNY

DNR-4.730.196.2019.KS

Warszawa, 20.03.2020 r.

DECYZJA DNR-2/75/2020

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w przedmiocie wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy dotyczącej wprowadzonej do obrotu przez Mrowiec spółka jawna z siedzibą w Lgocie zabawki – hulajnoga, kod EAN 5908258103663, zakończonej decyzją Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów nr DNR-2/25/2020 z 27 stycznia 2020 r., na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 w związku z art. 127 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 256) oraz art. 97 ust. 1 w zw. z art. 88 ust. 1 ustawy z dnia 13 kwietnia 2016 r. o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku (Dz. U. z 2019 r. poz. 544), utrzymuje w mocy zaskarżony pkt 2 decyzji.

UZASADNIENIE

Pismem z 17 lutego 2020 r. (wpłynęło do Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów 20 lutego 2020 r.) przedsiębiorca Mrowiec sp. j. z siedzibą w Lgocie (dalej jako „strona postępowania”) złożył wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy zakończonej decyzją Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej jako „Prezes UOKiK”)

nr DNR-2/25/2020 z 27 stycznia 2020 r. We wniosku przedsiębiorca wniósł o zmianę pkt 2 zaskarżonej decyzji i odstąpienie od nałożenia kary pieniężnej.

Pismem z 25 lutego 2020 r. Prezes UOKiK poinformował stronę postępowania o wynikającym z art. 10 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 256), (dalej jako „Kodeks postępowania administracyjnego”) prawie do czynnego udział w każdym stadium postępowania, w szczególności wypowiedania się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłaszanych żądań, a także przeglądania akt sprawy oraz sporządzania z nich notatek i odpisów. Jednocześnie Prezes UOKiK zwrócił się do strony postępowania o przekazanie wszystkich dowodów które potwierdzają zawarte we wniosku twierdzenia. Strona postępowania nie ustosunkowała się do tego pisma ani nie skorzystała z przysługujących jej praw.

Do wydania zaskarżonej decyzji doszło w następującym stanie faktycznym i prawnym.

Postępowanie administracyjne w sprawie zabawki - hulajnoga, kod EAN 5908258103663, dalej jako „zabawka hulajnoga” zostało wszczęte przez Prezesa UOKiK w związku z przekazanymi przez Lubelskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej aktami kontroli.

W wyniku badań laboratoryjnych przeprowadzonych przez Laboratorium Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Lublinie stwierdzono, że zabawka nie spełnia wymagań określonych w § 5 ust. 1 – 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 20 października 2016 r. w sprawie wymagań dla zabawek (Dz. U. z 2019 r. poz. 1816) w zw. z pkt 1.1 załącznika nr 1 „Wymagania dla zabawek”, dalej jako „rozporządzenie w sprawie wymagań dla zabawek”.

Opierając się o ustalenia kontroli, Prezes UOKiK uznał za zasadne wszczęcie postępowania administracyjnego i pismem z 30 sierpnia 2019 r. zawiadomił przedsiębiorcę Mrowiec sp. j. z siedzibą w Lgocie o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego. Postanowieniem z 3 października 2019 r. Prezes UOKiK wyznaczył temu przedsiębiorcy termin 30 dni na przedstawienie dowodów potwierdzających usunięcie niezgodności lub wycofanie wyrobu z obrotu oraz powiadomienie użytkowników o stwierdzonych niezgodnościach i wskazał, że dowodami potwierdzającymi podjęte działania powinny być między innymi: faktury korygujące, komunikat internetowy, ogłoszenie prasowe.

Postanowienie to zostało odebrane przez stronę postępowania 14 października 2019 r. co oznacza, że wyznaczony w postanowieniu termin upłynął 13 listopada 2019 r.

Pismem z 13 listopada 2019 r. strona postępowania zwróciła się o przedłużenie o 14 dni terminu na przedstawienie dowodów wycofania zabawek z obrotu i jednocześnie poinformowała, że komunikat jest już widoczny na jej stronie internetowej, a także że zamieściła ogłoszenie prasowe. Do pisma nie załączono jednak żadnych dowodów potwierdzających podjęcie działań. Pismem z 21 listopada 2019 r. Prezes UOKiK poinformował stronę postępowania, że nie przychylił się do jej wniosku i jednocześnie pouczył ją o przysługujących jej prawach. Pismem z 26 listopada 2019 r. strona postępowania przekazała dowody potwierdzające podjęcie działań wskazanych jej w postanowieniu z 3 października 2019 r.

Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, decyzją nr DNR-2/25/2020 z 27 stycznia 2020 r. Prezes UOKiK umorzył postępowanie w sprawie zabawki hulajnoga niezgodnej z wymaganiami w związku z wycofaniem wyrobu z obrotu i powiadomieniem użytkowników o stwierdzonych niezgodnościach (pkt I sentencji decyzji), nałożył na stronę postępowania administracyjną karę pieniężną w wysokości 12 360 zł za wprowadzenie do obrotu zabawki niezgodnej z wymaganiami (pkt 2 sentencji) oraz zobowiązał stronę postępowania do poniesienia opłaty za badania laboratoryjne zabawki (pkt 3 sentencji).

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił i stwierdził:

Istotą ogólnej zasady dwuinstancyjności postępowania administracyjnego, wyrażonej w art. 15 Kodeksu postępowania administracyjnego, jest zapewnienie stronom postępowania prawa do dwukrotnego rozpatrzenia i rozstrzygnięcia sprawy administracyjnej, realizowanego poprzez złożenie odwołania od decyzji organu I instancji. Stosownie do art. 127 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego, od decyzji wydanej w pierwszej instancji przez ministra lub samorządowe kolegium odwoławcze nie służy odwołanie, jednakże strona niezadowolona z decyzji może zwrócić się do tego organu z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy, przy czym art. 5 § 2 pkt 4 Kodeksu postępowania administracyjnego stanowi, że przez „ministra” należy rozumieć również Prezesa i wiceprezesa Rady Ministrów pełniących funkcje ministra kierującego określonym działem administracji rządowej, ministrów kierujących określonymi działami administracji rządowej, przewodniczących komitetów wchodzących w skład Rady

Ministrów, kierowników centralnych urzędów administracji rządowej podporządkowanych lub nadzorowanych przez Prezesa Rady Ministrów lub właściwego ministra, a także kierowników innych równorzędnych urzędów państwowych załatwiających sprawy, o których mowa w art. 1 pkt 1 i pkt 4 Kodeksu postępowania administracyjnego. W świetle powyższego, od rozstrzygnięć wydanych przez Prezesa UOKiK – będącego centralnym organem administracji rządowej właściwym w sprawach ochrony konkurencji i konsumentów, nad którego działalnością nadzór sprawuje Prezes Rady Ministrów – przysługuje wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy, który stosownie do art. 129 § 2 w związku z art. 127 Kodeksu postępowania administracyjnego wnosi się w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji stronie postępowania.

Wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy zakończonej decyzją Prezesa UOKiK nr DNR-2/25/2020 z 27 stycznia 2020 r. został złożony przez stronę postępowania w terminie.

Konstrukcja prawna odwołania jest oparta na zasadzie skargowości co oznacza, że postępowanie odwoławcze uruchamiane jest przez czynność procesową legitymowanego podmiotu - strony lub uczestnika na prawach strony. Wniesienie odwołania prowadzi do ponownego rozpatrzenia tej samej sprawy administracyjnej (tożsamej pod względem podmiotowym i przedmiotowym) oraz rozstrzygnięcie jej decyzją administracyjną przez organ drugiej instancji. Granice postępowania dowodowego generalnie wyznaczają zasady ogólne postępowania administracyjnego. Organ odwoławczy, zgodnie z zasadą prawdy obiektywnej (art. 7 Kodeksu postępowania administracyjnego) i zasadą swobodnej oceny dowodów (art. 80 Kodeksu postępowania administracyjnego) dokonuje oceny materiału dowodowego zebranego w postępowaniu prowadzonym przez organ pierwszej instancji. Istotą postępowania odwoławczego jest ponowne merytoryczne rozpoznanie i rozstrzygnięcie sprawy administracyjnej, która była już przedmiotem rozstrzygnięcia organu pierwszej instancji, nie zaś jedynie kontrola decyzji organu I instancji czy też rozpatrzenie zasadności zarzutów podniesionych w odwołaniu (B. Adamiak w: B. Adamiak, J. Borkowski: Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz, Warszawa 2017). Organ jest zatem zobowiązany do ponownego rozważenia wszelkich istotnych dla sprawy okoliczności faktycznych i prawnych, co w efekcie ma doprowadzić do wydania nowego rozstrzygnięcia w sprawie, które wyeliminuje ewentualne wady decyzji wydanej przez organ pierwszej instancji.

Zgodnie z utrwalonym poglądem judykatury, jeżeli w przypadku rozstrzygnięcia złożonego z kilku odrębnych punktów strona wskazuje w odwołaniu, że zaskarża decyzję

pierwszoinstancyjną tylko w określonej części, którą uważa za niekorzystną, to organ II instancji nie może wykroczyć poza tak wyznaczone granice kompetencji organu odwoławczego i obejmować rozpoznaniem i rozstrzygnięciem całą sprawę administracyjną. W takiej sytuacji ta część decyzji, którą strona nie objęła odwołaniem zyskuje przymiot ostateczności z upływem terminu do odwołania. W związku z tym, organ II instancji nie może poddać kontroli niezaskarżoną część decyzji organu I instancji i ponownie rozpatrzyć sprawę także w zakresie rozstrzygniętym niezaskarżoną częścią orzeczenia (*vide m.in.*: wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 21 maja 2007 r., sygn. akt I OSK 556/06). Z uwagi na fakt, że strona postępowania zaskarżyła rozstrzygnięcie zawarte w pkt 2 powyższej decyzji, rozstrzygnięcia zawarte w pkt 1 i 3 zaskarżonej decyzji są ostateczne i prawomocne w trybie postępowania administracyjnego.

W związku z powyższym, Prezes UOKiK w toku postępowania w II instancji ponownie dokonał analizy zgromadzonego materiału w zakresie objętym zaskarżeniem, a więc pkt 2 decyzji, nakładającego na stronę postępowania administracyjną karę pieniężną w wysokości 12 360 zł.

Mrowiec sp.j. z siedzibą w Lgocie jest producentem zabawki - hulajnoga, kod EAN 5908258103663 w rozumieniu art. 4 pkt 20 ustawy o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku – w toku postępowania administracyjnego przedsiębiorca oświadczył, że wyprodukował zabawkę w ilości 6 988 sztuk. Zgodnie ze wskazanym przepisem, przez producenta należy rozumieć osobę fizyczną lub prawną albo jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, która wytwarza wyrób dla której ten wyrób zaprojektowano lub wytworzono, w celu wprowadzenia go do obrotu lub oddania do użytku pod własną nazwą lub znakiem towarowym.

Zgodnie z art. 5 ustawy o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku, wyroby wprowadzane do obrotu lub oddawane do użytku muszą spełniać wymagania. Wyroby, dla których określono wymagania w bezpośrednio stosowanym unijnym prawodawstwie harmonizacyjnym lub przepisach wdrażających unijne prawodawstwo harmonizacyjne, w tym przepisach wydawanych na podstawie art. 12 ustawy o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku podlegają obowiązkowej ocenie zgodności przed wprowadzeniem do obrotu lub oddaniem do użytku (art. 7 ust. 1 ustawy). Jedną z takich grup wyrobów są zabawki.

Zgodnie z § 5 ust. 1 rozporządzenia w sprawie wymagań dla zabawek, zabawki, a także zawarte w nich substancje chemiczne nie mogą stanowić zagrożenia dla bezpieczeństwa i zdrowia dzieci lub osób trzecich podczas przewidywanego okresu ich

użytkowania, zgodnie z przeznaczeniem lub w sposób możliwy do przewidzenia, z uwzględnieniem zachowania się dzieci. Ust. 2 wskazanego przepisu stanowi natomiast, że podczas projektowania i produkowania zabawek uwzględnia się zdolności dzieci, a tam, gdzie jest to uzasadnione, również ich opiekunów, w szczególności w przypadku zabawek przeznaczonych dla dzieci w wieku poniżej 36 miesięcy lub z innych określonych grup wiekowych. Z pkt 1.1 załącznika nr 1 „Wymagania dla zabawek” do rozporządzenia wynika, że zabawki i ich części oraz, w przypadku zabawek mocowanych, ich umocowania, muszą posiadać wymaganą wytrzymałość mechaniczną i, jeśli jest to konieczne, taką stabilność, aby obciążenia, którymi są poddawane podczas używania, nie powodowały ich łamania lub odkształcania się, które mogłyby spowodować powstanie u użytkownika ryzyka urazu lub obrażeń fizycznych.

Zgodnie z ustawą o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku, ocena spełniania wymagań przez wyroby wprowadzone do obrotu należy do zadań organów nadzoru rynku, m.in. do Inspekcji Handlowej. W tym celu, organy te mogą poddać badaniom wyrób lub zlecić ich przeprowadzenie (art. 72 ustawy).

Strona postępowania twierdzi, że wprowadzona przez nią do obrotu zabawka jest przeznaczona dla dzieci do lat 3, o maksymalnym obciążeniu 20 kg, a „ogólna norma dotycząca hulajnóg, odnosi się do metalowej hulajnogi, przeznaczonej dla dorosłych osób – stąd badanie pod naciskiem 100 kg”. Strona postępowania twierdzi, że nie jest możliwe, aby użytkowanie zgodnie z przeznaczeniem doprowadziło do jakiegokolwiek uszkodzenia zabawki i stworzenia zagrożenia dla bezpieczeństwa i zdrowia dzieci.

Zgodnie z § 4 pkt 1 rozporządzenia w sprawie wymagań dla zabawek, w § 5 ust. 1 i 2 tego rozporządzenia oraz w pkt 1 - 6 załącznika nr 1 do rozporządzenia określono wymagania dla zabawek. Zabawką jest wyrób zaprojektowany lub przeznaczony do zabawy oraz wyrób, który ze względu na swoje cechy charakterystyczne lub wygląd może być użyty do zabawy przez dzieci w wieku poniżej 14 lat (§ 2 pkt 1 rozporządzenia). Zgodnie z § 3 pkt 10 rozporządzenia w sprawie wymagań dla zabawek, przepisów tego rozporządzenia nie stosuje się natomiast do hulajnóg i innych środków transportu, przeznaczonych do użytku sportowego lub poruszania się po drogach lub ścieżkach rowerowych.

Ze sprawozdanie z badań laboratoryjnych przeprowadzonych przez Laboratorium Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Lublinie wynika, że hulajnoga została przebadana zgodnie z wymaganiami normy PN-EN 71-1:2015-01 Bezpieczeństwo zabawek -- Część 1: Właściwości mechaniczne i fizyczne. Norma ta jest normą zharmonizowaną w rozumieniu art. 4 pkt 13 ustawy o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku z dyrektywą

Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/48/WE z dnia 18 czerwca 2009 r. w sprawie bezpieczeństwa zabawek (Dz. Urz. UE L 170 z 30.06.2009, s. 1 z późn. zm.).

Zgodnie z pkt 4.15.5.1 normy PN-EN 71-1:2015-01, zabawki hulajnogi dzielą się na dwie grupy:

- przeznaczone dla dzieci o masie ciała od 20 kg lub mniej;
- przeznaczone dla dzieci o masie ciała od 50 kg lub mniej.

Masa ciała 20 kg w przybliżeniu odpowiada masie dziecka w wieku 3 lat, a masa 50 kg w przybliżeniu odpowiada średniej masie dziecka w wieku 14 lat. Nie ma więc żadnych wątpliwości, że norma ta dotyczy tylko hulajnóg przeznaczonych dla dzieci, a nie dla osób dorosłych. Ponadto, wymagania dla hulajnóg klasyfikowanych jako sprzęt sportowy do stosowania na drogach publicznych i ścieżkach określa norma PN-EN 14619:2015-07 Sprzęt sportowy rolkowy -- Hulajnogi -- Wymagania bezpieczeństwa i metody badań.

Badania laboratoryjne wykazały, że hulajnoga nie spełnia wymagań w zakresie wytrzymałości dynamicznej (w trakcie badania odłączyło się lewe przednie koło), określonego w pkt 8.22.3.3 normy oraz w zakresie wytrzymałości rurek kierownicy (podczas obciążania kierownica uległa złamaniu (zgięciu), a blokada wspornika kierownicy została zwolniona – pkt 8.27.1 a) normy. W konsekwencji, Inspekcja Handlowa stwierdziła, że zabawka nie spełnia wymagań określonych w § 5 ust. 1-2 rozporządzenia w sprawie wymagań dla zabawek w związku z pkt 1.1 załącznika nr 1 „Wymagania dla zabawek” do tego rozporządzenia.

Konkludując, wbrew stanowisku strony postępowania, poddając wyrób badaniom laboratorium uwzględniło, że hulajnoga jest przeznaczona dla dzieci do 3 roku życia (do 20 kg) i przebadano ją zgodnie z wymaganiami dla tej kategorii zabawek, a nie w oparciu o wymagania dla hulajnóg przeznaczonych dla osób dorosłych. Nie ma przy tym znaczenia, że wprowadzona do obrotu przez stronę postępowania zabawka jest plastikowa (norma nie zawiera odmiennych wymagań dla wyrobów (plastikowych i metalowych), ani że strona postępowania nie otrzymała skarg od konsumentów o uszkodzeniu zabawki. Podkreślić także trzeba, że strona w toku postępowania pierwszoinstancyjnego nie kwestionowała ani wyników badań laboratoryjnych zabawki hulajnoga ani ich metodologii. Co więcej, w przedstawionej w toku kontroli deklaracji zgodności z 28 maja 2018 r. strona postępowania oświadczyła, że hulajnoga spełnia wymagania dla zabawek, w szczególności określone w nomie EN 71 część 1, 2 i 3.

W świetle badań laboratoryjnych, przeprowadzonych na zlecenie Inspekcji Handlowej, w ocenie Prezesa UOKiK nie ma wątpliwości, że wyroby będące przedmiotem postępowania nie spełniały wymagań.

Wprowadzenie do obrotu lub oddanie do użytku wyrobu niezgodnego z wymaganiami stanowi naruszenie ustawy o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku i - zgodnie z jej art. 88 ust. 1 – uprawnia Prezesa UOKiK do nałożenia na producenta, importera albo instalatora który wprowadził taki wyrób do obrotu kary pieniężnej w wysokości do 100 000 zł.

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy z 17 lutego 2020 r. strona postępowania wniosła o zmianę pkt 2 zaskarżonej decyzji i odstąpienie od nałożenia kary pieniężnej twierdząc, że spełnione zostały przesłanki do odstąpienia od nakładania kary pieniężnej i poprzestania na pouczeniu. Strona postępowania przywołała przy tym art. 97 ust. 4 i 5 ustawy o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku, ale nie określiła, które w jej opinii przesłanki zostały spełnione.

Zgodnie z art. 97 ust. 4 ustawy o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku, Prezes UOKiK jest zobligowany do odstąpienia od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej i poprzestania na pouczeniu w przypadku, gdy:

- 1) waga naruszenia prawa jest znikoma, a strona zaprzestała naruszania prawa lub
- 2) za to samo zachowanie prawomocną decyzją na stronę została uprzednio nałożona kara pieniężna przez inny uprawniony organ administracji publicznej lub strona została prawomocnie ukarana za wykroczenie lub wykroczenie skarbowe, lub prawomocnie skazana za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe, i uprzednia kara spełnia cele, dla których miałyby być nałożona kara pieniężna, lub
- 3) strona przedstawiła w wyznaczonym terminie dowody potwierdzające wykonanie postanowienia, o którym mowa w art. 82 ust. 1 ustawy.

Art. 97 ust. 5 ustawy o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku stanowi natomiast, że w przypadkach innych niż wymienione w ust. 4, jeżeli pozwoli to na spełnienie celów, dla których miałyby być nałożona kara pieniężna, organ nadzoru rynku, w drodze postanowienia, może wyznaczyć stronie termin do przedstawienia dowodów potwierdzających:

- 1) usunięcie skutków naruszenia prawa lub
- 2) powiadomienie właściwych podmiotów o stwierdzonym naruszeniu prawa, określając termin i sposób powiadomienia.

W związku z wnioskiem strony postępowania, Prezes UOKiK ponownie przeanalizował przesłanki odstąpienia od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej w celu ustalenia, czy w niniejszej sprawie zachodziła konieczność ich zastosowania.

Przesłanka przewidziana w art. 97 ust. 4 pkt 1 ustawy o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku odwołuje się do dwóch warunków, które muszą być spełnione łącznie. Po pierwsze, waga naruszenia prawa musi być znikoma, a po drugie, strona musi zaprzestać naruszenia prawa najpóźniej w toku postępowania w sprawie nałożenia administracyjnej kary pieniężnej (Kodeks postępowania administracyjnego. Nowe instytucje, Gajewski 2017). Naruszenie prawa nieistotne to naruszenie przepisów prawa, które nie wywołało negatywnych następstw dla wartości podlegających ochronie. Zaprzestanie przez stronę naruszenia prawa, to przywrócenie przez stronę postępowania stanu zgodnego z prawem (art. 189f KPA Adamiak 2017). Zgodnie z innym przedstawionym stanowiskiem (art. 189f KPA red. Wierzbowski, 2019) naruszeniem znikomym będzie naruszenie, które nie niesie za sobą społecznego niebezpieczeństwa. Uznać należy zatem, że wpływ na ocenę znikomości naruszenia będą miały m.in. takie elementy przedmiotowe, jak waga dobra chronionego przez normę sankcjonowaną, czas trwania naruszenia, wpływ naruszenia na poszanowanie prawa, zasięg naruszenia, liczba podmiotów, na które naruszenie ma wpływ, znaczenie następstw naruszenia, *etc.* Ocena w tym zakresie pozostawiona jest organowi administracji publicznej.

W zaskarżonej decyzji słusznie Prezes UOKiK uznał, iż przesłanka znikomego naruszenia prawa nie występuje. Jak wynika z przekazanych przez stronę postępowania informacji, strona postępowania wprowadziła do obrotu wyrób, który stwarza ryzyko upadku dziecka i poniesienia przez nie obrażeń fizycznych w liczbie 6 982 sztuk w okresie od maja 2018 r. do września 2019 r., sprzedając go 22 kontrahentom, zatem stwierdzić należy, iż wprowadziła do obrotu wyrób stwarzający poważne zagrożenie w dużej liczbie, zasięg naruszenia był znaczny, a skutki naruszenia przez nią prawa dotknęły dużej liczby podmiotów. Prezes UOKiK uwzględnił także, że tylko 58 wyrobów zostało zwróconych przez kontrahentów oraz to, że strona postępowania łącznie zutylizowała 64 sztuki wyrobów. Tym samym uznać należy, że dobro chronione jakim jest życie i zdrowie konsumentów zostało w znaczący sposób naruszone. W związku z tym, pomimo iż strona postępowania zaprzestała wprowadzania wyrobów niezgodnych do obrotu, Prezes UOKiK nie mógł odstąpić od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej na tej podstawie.

W odniesieniu do możliwości odstąpienia od nałożenia kary pieniężnej przewidzianej w art. 97 ust. 4 pkt 2 ustawy o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku, Prezes UOKiK nie dysponuje wiedzą w zakresie wskazanym w tym przepisie, takich informacji nie

przekazała także strona postępowania, w związku z czym nie było możliwe zastosowanie odstąpienia od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej na tej podstawie.

Aby możliwe było skorzystanie z odstąpienia od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej zgodnie z art. 97 ust. 4 pkt 3 ustawy o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku, strona postępowania musi przedstawić w wyznaczonym przez Prezesa UOKiK terminie dowody potwierdzające wykonanie postanowienia, o którym mowa w art. 82 ust. 1 ustawy o systemie oceny zgodności i nadzoru rynku. W trakcie postępowania pierwszoinstancyjnego, Prezes UOKiK w oparciu o wskazany przepis postanowieniem z 3 października 2019 r. zobowiązał stronę postępowania do usunięcia niezgodności lub wycofania wyrobu z obrotu oraz powiadomienia konsumentów o stwierdzonych niezgodnościach poprzez zamieszczenie ogłoszenia w jednym dzienniku (gazecie) o zasięgu ogólnopolskim oraz na stronie internetowej, wyznaczając termin 30 dni na przedstawienie dowodów potwierdzających wykonanie postanowienia. W przypadku każdego z obowiązków Prezes UOKiK wskazał odrębne dowody, jakie strona postępowania powinna przedstawić, aby wykazać ich wykonanie, a w konsekwencji aby możliwe było odstąpienie od nałożenia na nią kary. Jednocześnie Prezes UOKiK poinformował stronę postępowania, że odstąpi od nałożenia kary pieniężnej, jeżeli przedstawi w wyznaczonym terminie wszystkie dowody potwierdzające wykonanie postanowienia.

Strona postępowania odebrała postanowienie Prezesa UOKiK 14 października 2019 r., a więc wyznaczony termin upłynął 13 listopada 2019 r. W terminie tym strona postępowania nie przedstawiła żadnych dowodów wskazanych w postanowieniu z 3 października 2019 r. Strona postępowania zwróciła się co prawda w ostatnim dniu wyznaczonego terminu o jego przedłużenie, nie przedstawiła jednak żadnych argumentów które by uzasadniały ten wniosek. Nie przekazała także dowodów, które udało jej się zgromadzić do 13 listopada 2019 r.

Strona postępowania we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy stwierdziła, że nie uchylała się od wykonania obowiązków nałożonych w postanowieniu z 3 października 2019 r. i niezwłocznie po jego otrzymaniu przystąpiła do ich wykonania. Twierdzi także, że zachowała należyta staranność w wypełnieniu tych zobowiązań

Jak już zostało wyżej wskazane, dla uniknięcia administracyjnej kary pieniężnej nie jest wystarczające samo podjęcie przez przedsiębiorcę działań. Ustawa o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku wymaga, aby strona postępowania przedstawiła Prezesowi UOKiK dowody w wyznaczonym przez niego terminie. Strona postępowania zostało o tym pouczone, a pomimo tego w wyznaczonym w postanowieniu z 3 października 2019 r. terminie 30 dni nie przekazała żadnych dowodów. Również składając wniosek o przedłużenie wyznaczonego

terminu w ostatnim jego dniu i nie przedstawiając żadnych dowodów na jego poparcie strona postępowania musiała liczyć się z tym, że nie zostanie on uwzględniony.

Słuszne jest twierdzenie strony, że wyznaczenie terminu na przedstawienie dowodów wykonania postanowienia, o którym mowa w art. 82 ust. 1 ustawy o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku jest pozostawione do uznania Prezesa UOKiK. W niniejszej sprawie jednak, wyznaczony termin 30 dni był w ocenie Prezesa UOKiK wystarczający do zgromadzenia przez stronę postępowania dowodów potwierdzających wykonanie wskazanych działań. Strona postępowania sprzedała zabawki 22 kontrahentom – liczba ta nie jest na tyle duża, aby w ciągu wyznaczonego terminu strona postępowania nie była w stanie zgromadzić od nich dowodów i przekazać je organowi nadzoru. Co więcej, należy zauważyć, że strona postępowania została zobowiązana do opublikowania ogłoszenia w prasie niezwłocznie po otrzymaniu postanowienia z 3 października 2019 r. – postanowienie to odebrała 14 października 2019 r. a ogłoszenie zostało opublikowane dopiero 12 listopada 2019 r. Działania tego nie można więc uznać za niezwłoczne. Strona postępowania nie przedstawiła żadnych dowodów, które by usprawiedliwiały nieprzekazanie dowodów wskazanych w postanowieniu w tym terminie ani też uzasadniały zwłokę jakiej się dopuściła w tym zakresie.

Odnosząc się natomiast do możliwości odstąpienia od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej zgodnie z art. 97 ust. 5 ustawy o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku należy zauważyć, że ma on zastosowanie tylko w przypadkach innych niż wymienione w art. 97 ust. 4 ustawy co oznacza, że skoro Prezes UOKiK wydał postanowienie, o którym mowa w art. 82 ust. 1 ustawy, przepis ten nie mógł zostać zastosowany.

Po ponownym przeanalizowaniu ustawowych przesłanek odstąpienia od nałożenia kary pieniężnej, Prezes UOKiK uznał, że w niniejszej sprawie żadna z nich nie zaistniała. Administracyjną karę pieniężną za wprowadzenie do obrotu wyrobu niezgodnego z wymaganiami należałoby uznać za niezasadną w sytuacji, gdyby Prezes UOKiK błędnie uznał, że wyrób nie spełnia wymagań albo gdyby istniały podstawy do odstąpienia od nakładania tej kary. W przypadku stwierdzenia przez organ prowadzący postępowanie naruszenia obowiązku, o którym mowa w art. 88 ustawy o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku oraz braku spełnienia przesłanek uzasadniających odstąpienie od nałożenia kary, wydanie decyzji o nałożeniu kary pieniężnej jest obligatoryjne. W niniejszej sprawie, Prezes UOKiK był nie tylko uprawniony, ale i zobowiązany do nałożenia na stronę postępowania administracyjnej kary pieniężnej.

Rozpatrując sprawę ponownie, Prezes UOKiK ponownie przeanalizował także ustawowe dyrektywy wymiaru kary, określone w art. 97 ust. 3 ustawy o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku.

Przedsiębiorca będący stroną postępowania jest producentem zabawki hulajnoga. Art. 13 ustawy o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku nakłada na producenta obowiązek m.in. zapewnienia, żeby wyrób został zaprojektowany i wytworzony zgodnie z wymaganiami (pkt 1), niezwłocznego podjęcia działań w celu zapewnienia zgodności wyrobu, jego wycofania z obrotu lub odzyskania, w przypadku zaistnienia uzasadnionego podejrzenia, że wyrób jest niezgodny z wymaganiami (pkt 13), na żądanie organu nadzoru rynku współpracowania w celu usunięcia zagrożenia, jakie stwarza wyrób, wprowadzony przez niego do obrotu (pkt 16).

Strona postępowania wprowadziła do obrotu 6 982 sztuki wyrobów, które stwarzają poważne zagrożenie dla bezpieczeństwa i zdrowia dzieci. Wyroby te były wprowadzane do obrotu w okresie od maja 2018 do września 2019 r., a więc przez okres 15 miesięcy. Słusznie Prezes UOKiK w zaskarżonej decyzji podniósł, że działalność strony postępowania ma charakter profesjonalny (zawodowy), co oznacza, że powinna ona ze szczególną rozważą i starannością działać przy wprowadzaniu wyrobów do obrotu. Strona postępowania w deklaracji zgodności z 28 maja 2018 r. zadeklarowała zgodność zabawki hulajnoga z właściwymi przepisami, jak jednak wykazało postępowanie, zabawka ta ich nie spełniała. Oznacza to, że mimo świadomości obowiązanych wymagań, strona postępowania nie dołożyła należytej staranności projektowaniu wyrobu, więc to na niej spoczywają ujemne skutki niedopełnienia obowiązków.

W zaskarżonej decyzji Prezes UOKiK wskazał także, że w stosunku do strony postępowania były już wcześniej prowadzone dwa postępowania administracyjne na podstawie ustawy o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku. Prawdą jest, że Prezes UOKiK nie wskazał, czego one dotyczyły, niemniej jednak jest to okoliczność znana stronie postępowania. Należy jedynie zauważyć, że jedno z tych postępowań dotyczyło rowerka trójkołowego Junior (decyzja nr DNR-2/191/2010), a drugie – hulajnogi krokodyl (decyzja nr DNR-2/58/2018). Nie ma więc wątpliwości, że okoliczność już dwukrotnego naruszenia przepisów prawa w tym zakresie ta powinna dodatkowo wpłynąć na dołożenie przez stronę postępowania większej staranności przy wprowadzaniu wyrobów do obrotu. Z drugiej strony natomiast – strona postępowania była świadoma jakie są procedury

przewidziane przez wskazaną ustawę i jakie działania powinna podjąć z celu uniknięcia administracyjnej kary pieniężnej.

Strona postępowania nie przedstawiła żadnych dowodów z których by wynikało, że została już ukarana za to samo przestępstwo, przestępstwo skarbowe, wykroczenie lub wykroczenie administracyjne, nie są one także znane Prezesowi UOKiK, a więc słusznie przesłanka ta nie wpłynęła na wymiar kary pieniężnej.

Prezes UOKiK uwzględnił natomiast przy wymiarze administracyjnej kary pieniężnej podjęte przez stronę postępowania działania w celu usunięcia skutków naruszenia prawa, polegające na wycofaniu wyrobów z obrotu i ostrzeżeniu konsumentów.

Prawidłowo także w zaskarżonej decyzji Prezes UOKiK określił wysokość korzyści majątkowej, osiągniętej przez stronę postępowania ze sprzedaży wyrobów będących przedmiotem postępowania. Prezes UOKiK stwierdził przy tym, że średnia cena sprzedaży wyrobu wyniosła 17,85 zł, a korzyść majątkowa jaką osiągnęła strona postępowania ze sprzedaży 6 924 sztuk (6 982 sprzedanych, z czego 58 wycofanych) wyniosła 123 593,40 zł.

Strona postępowania oświadczyła, że poniosła nakłady związane z przygotowaniem produkcji hulajnogi zabawki w wysokości 180 000 zł, a także koszty wycofania wyrobów z obrotu i koszty utylizacji. Trzeba jednak zauważyć, że strona postępowania ponosi odpowiedzialność za wprowadzenie do obrotu wyrobu niezgodnego z wymaganiami – nie zweryfikowała bowiem przed wprowadzeniem tego wyrobu do obrotu spełniania przez niego wymagań. Dodatkowo, nie wykonując postanowienia z 3 października 2019 r. powinna się liczyć z nałożeniem na nią sankcji przewidzianych w przepisach prawa.

Słusznie za okoliczność obciążającą Prezes UOKiK uznał brak współpracy strony postępowania z organem nadzoru rynku w celu usunięcia zagrożenia, jakie stwarza wprowadzony przez nią do obrotu wyrób, co wpłynęło na długość postępowania. Strona postępowania nie przedstawiła dowodów potwierdzających wycofania z obrotu wyrobów niespełniających wymagań, a także nie przedstawiła dowodów publikacji ogłoszenia w wyznaczonym terminie, a tym samym nie przyczyniła się do szybkiego i sprawnego przeprowadzenia postępowania.

W świetle powyższego, nałożenie na stronę postępowania kary pieniężnej w wysokości 12 360 zł było w pełni uzasadnione. W ocenie Prezesa UOKiK, kara ta powinna skłonić stronę postępowania do zwiększenia w przyszłości nadzoru nad wprowadzanym do obrotu wyrobami, a przypadku, gdyby mimo to do obrotu zostały wprowadzone wyroby niezgodne z wymaganiami – do skutecznego i sprawnego ich wycofania, a także do lepszej współpracy z organami nadzoru.

Zgodnie z art. 80 w zw. z art. 77 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego organ administracji publicznej jest obowiązany w sposób wyczerpujący zebrać i rozpatrzyć cały materiał dowodowy, a to czy dana okoliczność została udowodniona ocenić na podstawie całokształtu materiału dowodowego. W opinii organu II instancji w niniejszej sprawie prawidłowo oceniono zebrany w sprawie materiał dowodowy. W uzasadnieniu zaskarżonej decyzji Prezes UOKiK wskazał fakty, które uznał za udowodnione, dowody, na których się oparł oraz przyczyny, dla których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej. Strona postępowania w złożonym wniosku ograniczyła się do polemiki z zaskarżoną decyzją, nie przedstawiła jednak żadnych dowodów na poparcie swoich twierdzeń. Jak trafnie stwierdził Naczelny Sąd Administracyjny *„Nie jest prawidłowy wniosek, że w sytuacji, gdy strona kwestionuje ustalenia organu administracji, a nie przedstawia dowodów potwierdzających jej twierdzenia, na organie administracji spoczywa ciężar dowodzenia faktów mających przemawiać przeciwko ustaleniom poczynionym przez ten organ”* (wyrok NSA OZ w Katowicach z 20 maja 1998 r., sygn. akt I SA/Ka 1605/96).

Zgodnie z art. 138 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego, organ rozpatrujący wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy wydaje decyzję, w której:

- 1) utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję albo
- 2) uchyla zaskarżoną decyzję w całości albo w części i w tym zakresie orzeka co do istoty sprawy albo uchylając tę decyzję - umarza postępowanie pierwszej instancji w całości albo w części, albo
- 3) umarza postępowanie odwoławcze.

Na podstawie zebranego materiału dowodowego należy stwierdzić, że zaskarżony pkt 2 decyzji Prezesa UOKiK nr DNR-2/25/2020 z 27 stycznia 2020 r. jest prawidłowy. Wszystkie okoliczności istotne dla sprawy – w tym okoliczności podnoszone przez stronę postępowania – zostały wszechstronnie rozważone i ocenione, a wydana decyzja jest ich logiczną konsekwencją. Tym samym, decyzja Prezesa UOKiK nr DNR-2/25/2019 z 27 stycznia 2020 r. powinna pozostać w obrocie prawnym.

Mając na uwadze powyższe, organ II instancji orzekł jak w sentencji decyzji. Rozpatrując sprawę na skutek środka zaskarżenia wniesionego przez stronę postępowania z zachowaniem ustawowego terminu, po przeprowadzeniu postępowania z zachowaniem reguł wyrażonych w art. 7, art. 77 § 1, art. 80 i art. 81 Kodeksu postępowania administracyjnego, ze szczególnym uwzględnieniem zarzutów podniesionych przez stronę

postępowania, Prezes UOKiK nie znalazł podstaw do uchylecia lub zmiany zaskarżonego pkt 2 decyzji nr DNR-2/25/2020 z 27 stycznia 2020 r.

W opinii Prezesa UOKiK, zaskarżona decyzja spełnia wymagania formalne, określone w art. 107 Kodeksu postępowania administracyjnego, a zawarte w niej rozstrzygnięcie jest prawidłowe zarówno pod kątem zgodności z prawem, jak i z punktu widzenia jego celowości i słuszności.

Mając powyższe na uwadze, Prezes UOKiK orzekł jak w sentencji decyzji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie

Na decyzję, zgodnie z art. 52 § 1, w związku z art. 3 § 2 pkt 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2325 z późn. zm.) przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Zgodnie z art. 53 § 1 w związku z art. 54 § 1 ustawy - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, skargę należy wnieść w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Zgodnie z art. 233 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi w związku z § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 221, poz. 2193 ze zm.) strona postępowania zobowiązana jest uiszczyć wpis stosunkowy, którego wysokość zależy od wartości przedmiotu zaskarżenia i wynosi odpowiednio:

- a) jeżeli ustalona przez Prezesa UOKiK należność pieniężna wynosi do 10 000 zł – 4% wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 100 zł;
- b) jeżeli ustalona przez Prezesa UOKiK należność pieniężna opiewa na kwotę ponad 10 000 zł do 50 000 zł – 3 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 400 zł;
- c) jeżeli ustalona przez Prezesa UOKiK należność pieniężna opiewa na kwotę ponad 50 000 zł do 100 000 zł - 2 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 1500 zł.

Zgodnie z § 5 rozporządzenia w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi, wpis uiszcza się gotówką do kasy

Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie lub na rachunek bankowy tego Sądu, wskazując tytuł wpłaty oraz rodzaj pisma, od którego wpis jest uiszczany.

Na podstawie art. 243 § 1 w związku z art. 244 § 1, art. 245 § 1 i art. 246 § 2 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, stronie postępowania składającej skargę na decyzję Prezesa UOKiK do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie przysługuje możliwość ubiegania się o przyznanie prawa pomocy w zakresie całkowitym lub częściowym, na jej wniosek złożony przed wszczęciem postępowania sadowoadministracyjnego lub w jego toku, polegającego na zwolnieniu od kosztów sądowych oraz ustanowieniu adwokata, radcy prawnego, doradcy podatkowego lub rzecznika patentowego. Wniosek ten wolny jest od opłat sądowych. Wymogi formalne wniosku określone zostały w art. 252 § 1 i § 2 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi.

Z up. Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

Anna Mazurak

Dyrektor Departamentu Nadzoru Rynku